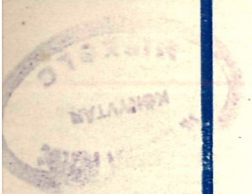

IX 220

„A könyv a szocialista kultúra
leghatalmasabb fegyvere!”

(Gorkij)

BORSODI KÖNYVTÁROS

II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

A BORSOD MEGYEI KÖNYVTÁRKÖZI BIZOTTSÁG
TÁJÉKOZTATÓJA

TARTALOMJEGYZÉK

Deák Gábor: Adatok a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak a Borsod megyei munkásmozgalomra való hatásáról	1
Kádas Miklósné: Apró tanácsok az olvasószolgálati munkához	2
Kordos László: Irodalompropaganda a miskolci Városi Könyvtárban	4
Győri Erzsébet: Könyvünnepek Borsodban	6
Urszin Sándor: Újszülött, baba nélkül	8
Pócsi Gusztáv: Alapfokú és továbbképző tanfolyam Sárospatakon	9
Klubkönyvtárosok tanfolyama Sárospatakon	10
Kazacsay Ferencné: Társadalomtudományi könyvek nyomában	10
Felhívás	12
Nevet a tanfolyam	13
Kugler Rezsóné: Statisztika falun	13
Képek és hírek könyvtárainkból	13

Szerkesztő bizottság:

Berez József, Kopasz Erzsébet, Magyar András, Nagy Gusztáv,
Szőnyi László, dr. Zsidai József

Főszerkesztő: Győri Erzsébet

Felelős kiadó: Bíró Péter

Adatok a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak a Borsod megyei munkásmozgalomra való hatásáról

A FORRADALMI HELYZET

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom magyarországi hatása ismert: Magyarország dolgozó népe elsőként reagált az oroszországi eseményekre. Ennek okai elsősorban az azonos belső helyzetben, a háború okozta gazdasági körülményekben és a hivatalon lévő kormányzat erőszakpolitikájában keresendők. Az annexió válság és a balkáni háborúk, Tisza házelnöki, majd miniszterelnöki pozíciója egyaránt olyan intézkedéseket eredményezett, amelyek egy várható háború esetén a hátsország forradalmi mozgalmait voltak hivatva megelőzni, illetve letörni. Így az 1912. LXIII. és LVIII. tc., amely kivételes intézkedések megtételére hatalmazza fel a kormányt, szól a hadiszolgáltatásokról és a sztrájkok megtorlásáról. De a férfiak és nők hadi-szolgáltatételéről is intézkedik, miszerint katonai szolgálatra behívható minden magyar állampolgár. A törvény vonatkozott a nagyüzemekre is, ahol a munkások „nyugtalan magatartást” tanúsítanak.

Ezeknek a törvényeknek a megszavazása egyben a szociáldemokraták megalkuvó politikáját is jellemezte, s tudjuk, hogy a későbbiekben, amikor már az Osztrák—Magyar Monarchia ereszítkei recsegték-ropogtak — 1917-ben a stockholmi konferencián — a szociáldemokrata vezetők a monarchia sértetlensége mellett foglaltak állást.

Miskolcon és Diósgyőrben már 1916 elején találkoztunk nagyobb arányú megmozdulással. Ez elsősorban az idevezényelt katonai munkások szervezése volt, — akik között a gyárigazgató jelentése szerint — sok agitátor volt. A háborúellenes izgatás és bérharcok megelőzése érdekében kérte telefonon a gyárigazgató a kormányt, hogy helyezze katonai felügyelet alá a gyárat.

Az 1916. május 16-i váltóműhelyi sztrájkban körülbelül 150 ember vett részt, de a sztrájkmozgalom egyre terjedt, egyre sűrűbben jelentkezett, egyre jobban kezdett politikai színezetet öltetni.

Míg az 1916. évi említett váltóműhelyi sztrájkban — amely a gyárigazgatósági jelentés szerint egy Grünfeld nevű katonai munkás izgatása alapján indult el — a kereseti viszonyok okozták a mozgalmat, 1917-ben a hadifogoly munkások és a háborúból visszatért katonai munkások szervezték a sztrájkokat, tüntetéseket.

A hatósági emberek jól tájékozódtak a munkásság hangulati viszonyaiban, s hogy megelőzzenek minden gazdasági vonatkozású megmozdulást, 1917. szeptember 24-én gyárigazgatói hirdetemény közölte, hogy a miniszterelnök a munkásságnak lisztel, korpával és zsiradékkal való ellátását biztosítani akarja.

Azonban a munkásság már nemcsak a háborús viszonyok következtében megromlott gazdasági helyzet megváltoztatását követelte, hanem az élelmezés megjavítása mellett követelte a szakszervezet és a bizalmi rendszer elismerését, panaszintéző bizottságok létrehozását, mely követelések többet jelentettek már az élelmezés és bérvköveteléseknél, politikai jellegűek voltak. A gyári munkásság ezt a követelését a Diósgyőrben járó pénzügyminiszternek elő is adta. Mint-hogy azonban a miniszter ígéretéből a követelmények elfogadását illetően nem lett semmi, már 1917. október 20-án beszüntette a munkát a gyár összes üzemének munkássága. A gyárigazgató előtt megjelent munkásküldöttség ezt a munkabeszüntetést, amely október 20-án délelőtt 10 órakor történt, csupán figyelmeztetésnek jelentette be arra az esetre, ha a továbbiakban sem lesz teljesítve a munkásságnak korábban beadott követelése. Ez a követelés már megmutatta, hogy kik a munkásság vezetői, de még egyelőre vegyesen szerepelt a küldöttségben baloldali forradalmi (Vadász Ferenc) és szociáldemokrata, sőt keresztényszocialista egyes is (Kovács János, Gutti Nándor, Szomorú József).

Ormospusztáról is fenyegető hírek érkeztek a gyárigazgatóságához. A munkásság a szeptember havi bérrendezéssel sem volt megelégedve, itt is forradalmi megmozdulásra készültek. Az ormospusztai üzemvezető jelentése elsősorban gazdasági okokat sorol fel az elégedetlenség forrásául, írván: „ezen elégedetlenségnek az alapoka tényleg az élelemhiány és a ruházati cikkekben tapasztalható tisztességtelen kiuzsorázó kereskedelem, ... azonban jelentékeny része van a felbujtásnak, amely tényleg nélkülöző embereknek máma biztos sikert ér el.”

Wekerle pénzügyminiszter — akihez az állami gyárak felügyelete tartozott, október 22-i leiratában az elégedetlenség szítóinak eltávolítását, a hadiszolgálat alóli mentesség megvonását javasolta. A nemzetközi politikai események, elsősorban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, de a háború eseményei is e terrort szemben még erősebb, s inkább politikaivá váló akciókat hoztak létre, hívtak életre.

POLITIKAI MOZGALMAK A NAGY OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM HATÁSÁRA

A szervezett munkásság eleven kapcsolatot tartott az oroszországi eseményekkel. Részben hadifogoly munkások érdeklődése, részben az onnan hazakerült katonai munkások terjesztették a forradalom gondolatát,

s csak alkalom kellett hozzá, hogy a sztrájk mind nagyobb méreteket öltön. 1917. november 5-én az adott okot a lövegműhelyben kitört, s csakhamar továbbterjedő sztrájkra, hogy ok nélkül elbocsátottak egy dolgozó nőt. Amikor ez a dolgozó nő kifakadt az elbocsátás miatt, bántalmazták is. Erre az egész gyár területén kitört a sztrájk. Átterjedt Perecesre is. Körülbelül 1400-an csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz. Szervezője a frontról korábban hazatért Vadász Ferenc volt. Vadász Ferencet és Zachradnicsek Edét letartóztatták. A kassai katonai parancsnokság sietve rendeletet adott ki a diósgyőri sztrájkmozgalomban részt vett és elbocsátott munkások katonai felmentése alóli azonnali kivonására, a nevezettek bevonultatására.

A munkások között egy általános, országos sztrájk szervezése folyt, amint erről egy Vihmalek József nevű Resicáról Diósgyőrbe került munkás cenzúra által elkobzott levele bizonyít („und alle die arbeit niderlegen und das verd der fireden sain” — rossz helyesírással megírt levél).

1917. november 12-én Perecesen, 13-án Baros-aknánál hagyták abba a munkát a munkások. A sztrájk okául előadták, hogy a bizalmi férfiak rendelték el, s a háború ellen van. A munkásszázad parancsnoka előtt a bizalmi férfiak: Mátyás János, Csutorás János és Brach József előadták, hogy „a sztrájk politikai jellegű és az egész országra kiterjedő”. Allender Henrik gyárigazgató a 112. Népfelkelő Munkásszázad Parancsnokságának tett jelentésében azt írta, hogy „... valószínűnek kell kinyilatkoztatni a munkások azon állítását, amely szerint a munkásmozgalom kitörésének

oka az előterjesztett kérelmek és gróf Hadik őnagyméltósága által tett ígéretnek nem teljesítése lett volna.” ... „Láng főmérnök által több munkás kérdezett ki a sztrájk kitörésének oka felől; következetesen azt a választ kapta, a bizalmi férfiak rendelték el” ... „itt a munkásságnak a háború befejezését célzó akciója nyilatkozott meg, s két-három napon belül az egész országban kitört az általános sztrájk.”

A sztrájkban részvevő vezetők sorsa ugyanaz volt, mint korábban: leszámoltatták őket és bevonultatták. De a leszámoltatás már a szakaszparancsnok jelenlétében történt, nehogy újabb agitációt tudjanak kifejteni a leszámoltatott és bevonultatott munkások.

A forradalmi helyzet megvolt Diósgyőrben is, Miskolcon is... Azonban éppen azért, mert nem volt egységes a munkásság, — a szociáldemokraták és keresztényszocialisták más utakon jártak — nem tudott elég erőt mutatni a sztrájkmozgalmak letörésére irányuló hatósági intézkedésekkel szemben. Ehhez az egész államgépezet összeomlására volt szükség, amint az 1918 októberében és novemberében be is következett.

De a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása közvetlenül érezhető volt ezekben a mozgalmakban, a következő években megélnéknélkül mozgalmakban pedig már a kormány megbuktatása volt a cél. Azonban még mindig erős volt a szociáldemokrata befolyás ezekben a mozgalmakban, ami miatt Miskolcon és Diósgyőrben is mind az 1918-as polgári demokratikus forradalom, mind a Tanácsköztársaság alatt — bár szélesebb tömegbázissal — nem egészen egységes elvi alapról, de a közös célért folyt az építő, termelő munka és az ezzel egyidejűleg szervezett honvédelem.

Dr. Deák Gábor

Apró tanácsok az olvasószolgálati munkához

1965. február 16-tól vagyok Tarcal község könyvtárosa. Az azóta eltelt két és fél esztendő kezdeti nehézségekben, eredményekben és élményekben egyaránt gazdag volt. 2975 kötet könyvvel vettem át a könyvtárat, jelenleg 5500 kötetünk van. Időközben az elavult, rendeltetésének nem megfelelő helyiségből átköltöttünk az új kultúrházban létesített könyvtárba. A most már korszerű intézmény, kedves otthona lett az olvasóknak. Községünk lakossága 4057 fő. Olvasóink száma az elmúlt öt év alatt a következőképpen alakult:

Év	14 éven alul	14—18 év között	18 év felett	Összesen
1963	98	36	193	327
1964	123	58	264	445
1965	225	93	346	664
1966	236	136	453	825
1967 (VI.)	246	110	334	690

A számok önmagukért beszélnek, az olvasók száma évről évre nő. Hozzájárult ehhez a megváltozott körülmény is.

Alapjában véve minden, ami egy könyvtárban történik, az olvasókért van. Szerencsés helyzetben vagyok, itt születtem, csaknem mindenkit ismerek, engem is ismernek a községben. Igyekszem mindenkinek segíteni a könyvek kiválasztásában. Próbálom megismerni a könyvtárba járók érdeklődési körét, ki mit szeret olvasni. A kért könyvet, ha az épp akkor nincs bent, a legközelebbi kölcsönzésre félreteszem, s vagy szóban, vagy írásban értesítem az olvasót, hogy a keresett könyvet megkaphatja. Hihetetlen várásereje van egy ilyen apró kis kedvességnek, ami tulajdonképpen kötelességünk is. A könyvtár becsülete növekszik meg, s az ilyen figyelmességek növelik a könyvtárbarátok taborát. Könyvtárunkban szabadpolcos kölcsönzés folyik. A felnőttek részére berendezett kölcsönzői térben mintegy 4000 kötet között válogathatnak az érdeklődők. A könyvanyagban való tájékozódást nagyban elősegíti a fényképes választólapok alkalmazása. A könyvújdontságokból minden alkalommal kiállítást rendezünk, a havonta változó témájú más kiállítások mellett. Nagy sikere volt például a „Modern otthon” című kiállításunknak, melyet a kultúr-otthonban megrendezett bútorkiállítás alkalmából készítettünk. Az érdeklődők azonnal megtekinthették és kölcsönözhatték azokat a könyveket, melyekben jó tanácsokat találtak a lakásberendezés minden ágához.

Részlet a tarcali községi könyvtárból

Az ilyen és ehhez hasonló alkalmak megragadása nagyon fontos, mert a könyvtáros itt olyan érdeklődőkkel is találkozhat, akik egyébként nem, vagy csak ritkán olvasnak. Még az olyan felnőttek figyelmét is fel lehet kelteni az olvasás iránt, akik a könyvben valamiféle haszontalan szórakozást, felesleges időtöltést látnak. A praktikum oldaláról megközelítve ezeket az egyéneket, a leghűségesebb olvasókat lehet nevelni

belőlük megfelelő türelemmel és jó pedagógiai érzékel.

A kölcsönzőtér tárloin mintegy 15 folyóirat, napilap között válogathatnak az érdeklődők. Nem sok ez, és egyre többre volna szükség. Viszont azt is elárulom, hogy a könyvtárnak mindössze négy folyóirat jár. A művelődési otthon igazgatójával összefogva, úgy rendeltük meg a művelődési otthon számlájára járókat, hogy kiegészítsék egymást, sőt a saját újságaimat is az olvasók rendelkezésére bocsátom. Így tudtuk négyről 15-re növelni a választékot. Nagy előszeretettel olvasgatják, most már egyre több alkalommal régi számokban is keresgélnek, tehát meg is őrizzük ezeket.

Az ifjúsági kölcsönzőben állandóan 15–20 gyerek olvasgat, vagy játszik. Itt a könyvek nem betűrendben vannak, hanem külön a kötelező és ajánlott irodalom, a kalandos, a történelmi regények, az úttörő-életéről szóló könyvek, az ismeretterjesztő irodalom és külön a mesék. Minden egyes csoport más-más színű papírcsíkkal van ellátva. Ezzel elértem azt, hogy a gyerekek maguk vissza tudják helyezni a polcra a könyveket. Ezzel nemcsak az én munkámat segítik, de ők is megtanulnak eligazodni a köztük között, s maguk is jobban tudnak választani. Minden kölcsönzési napon két nyolcadikos diák tartózkodik a könyvtárban, apró munkákat rájuk lehet bízni, teljesen önállóan semmit nem végeznek, de sokat tudnak segíteni, különösen olyan napokon, amikor 60, de néha kilencven látogató is megfordul a könyvtárban. Ilyenkor nagyon nehéz beosztani, hogy mindenkire jusson legalább két-három perc idő, pedig ez nagyon fontos. A téli hónapokban sok idő olvasómnak gondot jelent a csúszós, hegyi utcákon lejönni a könyvtárba, ismét a kis úttörőknek köszönhető, hogy ekkor sem maradnak olvasnivaló nélkül. Rendszeresen tartunk mesedélelőttöket, itt a középiskolások segítségét is szoktam kérni, de volt már olyan alkalom is, amikor a gyerekek, versenyezve egymással, mondtak mesét. A legszebben, izgalmasan mesélőket mindig jutalmazzuk. Ezekben az alkalmakban a gyerekek viselkedni is megtanulnak, de fejlődik beszédkészségük, hasznosítani tudják olvasmányaikat. Minden ilyen foglalkozás újabb olvasókat jelent a könyvtárban. Volt már olyan alkalom is, amikor a leendő olvasók, az óvodások látogattak meg az óvónéni vezetésével. Kedves kis délutánt töltöttünk el együtt, aminek olyan eredménye is lett, hogy több felnőtt iratkozott be a könyvtárba. Az óvodások ugyanis annyit meséltek a látogatásról, hogy most már az édesanyával, vagy nagymamával tértek vissza.

A felnőtteknek könyvismertetést is szoktunk tartani. Nem különleges alkalmak ezek, olyankor röviden mesélek a könyvről, vagy könyvekről, esetleg még részleteket is olvasok fel, mindig a legérdekesebb résznél abbahagyva, hogy most már ők olvassák tovább. Eddig még mindig nagy sikere volt. Rendeztünk már író—olvasó találkozót is. A mezőgazdasági könyvhónap idején Bakos István szakíró, ősszel pedig Fekete Gyula találkozott olvasóival.

Mindkét találkozó igen jól sikerült. A szervezésben nem voltam egyedül, segített az összefogás. Egyedül fele eredményre sem jutottam volna. Községünkben egyébként valóban érvényesül a népművelési egység. A községi tanács, a párt, a kulturális és tömegszer-

vezetek egy emberként fognak össze. Bármilyen problémával fordultam a községi tanácshoz, járási könyvtárhoz, mindig eligazítást és segítséget kaptam.

Munkámat segíti az Új Könyvek című tájékoztató, minden megjelent bibliográfia, Eseménynaptár, az összes irodalmi folyóiratok, valamint a járási szervek által rendezett továbbképzések.

Az eredmények és a sokoldalú gazdagodás mellett látnunk kell a még megoldásra váró gondokat, problémákat. Az olvasók igénye már nagyon sokban változott, de még elég sokan meséskönyveknél tartanak, a mezőgazdasági szakirodalom forgalma sem kielégítő. A mai magyar irodalomnak már egyre növekszik a tábora, mindig több azoknak a száma, akik szinte állandóan figyelemmel kísérik az új alkotásokat.

Sikerült megteremteni a kézikönyvtár alapjait is, ezt leginkább a középiskolás tanulók veszik igénybe.

Náluk már azt is el tudtam érni, hogy tanulmányokat, kritikákat rendszeresen olvasnak, s ezeket nagyon jól fel tudják használni tanulmányaikhoz. Az érettségi felkészülési időszakában egy kis műhely valósággal a könyvtár, szétteretett könyvek, folyóiratok, lexikonok között tanulnak a diákok. Ebben az időszakban valamennyi kötelező olvasmány is csak bent használható, hogy mindenki hozzá tudjon jutni.

Minden egyes olvasónk magáénak érzi a könyvtárat, ezzel értük el, hogy mindig tiszta és rendes. Egy-két szál virág, télen a cserepes növények otthonossá, barátságossá varázsolják a környezetet.

Kádas Miklósné

Irodalompropaganda a Miskolci Városi Könyvtárban

Nem hiszem, hogy volna olyan népművelési intézmény, amelynek közönségkapcsolata olyan mindennapos és közvetlen lenne, mint a könyvtáraké. Miskolcon 1966-ban — még ha az átfedéseket le is számítjuk — több mint 40 000 személy volt könyvtári tag, akik legalább félmilliószor fordultak meg könyvtárakban, beszélgettek könyvtárosokkal, és mondták el véleményüket írókról, művekről, művelődésügyről.

Miért mondom el ezeket a közhelyeket? Azért, mert nyilvánvaló, hogy a népművelési intézmények a könyvtárosok megkérdezése nélkül legalábbis légritkított térben dolgoznak, és csak utólag állapíthatják meg: azt hittük, ez érdekelni fogja a közönséget, de sajnos nem így történt. Másrészt ezt bizonyítja az a tény is, hogy ha a könyvtárak a népművelés terén valahol zöld utat kapnak, ez elsősorban anyagi vonatkozású — elképzeléseik szinte mindig sikerülnek, a közönség érdeklődésére számíthatnak.

A fentiek igazolására hadd említsem meg a Miskolci Városi Könyvtár néhány olyan népművelési sorozatát, amelyik évek óta tart, tehát már nem előlegezett bizalom, amit róla mondunk.

A legnagyobb arányú és a legnagyobb feltűnést keltett közülük a Felolvasó Színpad, amelyik szeptemberben fordul negyedik évadjába, ha a legelső kísérleti előadást nem számítjuk. Az irodalmi matinékon kívül eddig 17 drámát mutatott be, évről évre növekvő közönségérdeklődés mellett. Indulása eléggé hányattatott és nehézkes volt. Az ösztönzést megindítására a Miskolci Városi Tanács 1963-ban meghirdetett drámapályzata adta, amelyre több olyan kiváló dráma érkezett, mint amennyit a színház képes lett volna színre vinni. Így került sor elsőként és kísérletként Mészöly Miklós: Bunker c. drámájának bemutatására, és

a darab a szokatlan forma ellenére is komoly és meleg sikert aratott. (Csak zárójelben említem meg, hogy külföldet azóta már bejárta, de Magyarországon színre máig nem került, a mi ősbemutatónkat nem számítva.) A sikeren fellelkesülve az 1964–65. színházi évben a középiskolások részére szántunk egy sorozatot, és a nagy klasszikus, kötelező olvasmányként is szereplő világirodalmi drámákat mutattuk be (Sophokles, Goethe, Ibsen). A bérletek árusításában segítséget nyújtottak a középiskolások és azok KISZ-szervezetei is. Az eredmény félsiker — vagy félbukás lett, kinékinél látószöge szerint. Bebizonyosodott, hogy a fiatalosság az enyhe nyomással megvásárolt, vagy éppen ingyenes jegyeket nem vette igénybe, az „olcsó húsnak híg a leve” ebben az esetben ugyan téves, de általában igaz elvét követve. Ugyanakkor fel kellett figyel-nünk még egy körülményre: az egyetlen komoly, sőt viharos sikert Dürrenmatt Nagy Romulus c. komédiája aratta, amelyet utána a Nehézipari Műszaki Egyetemen is be kellett mutatnunk, szintén nagy érdeklődéssel. A következtetés kézenfekvő volt: fiatalságunkat, de a felnőtteket is a mai, sőt legmaibb írók és drámáik érdeklik, de azok aztán nagyon.

Az 1964–65. évben a városi tanács művelődésügyi osztályának és a TIT országos irodalmi választmányának hathatós segítségével alakult ki az a „profil”, amely azután bevált, és ma is tart: Korunk Színháza alcímen a XX. század, sőt, azon belül a II. világháború után keletkezett és hallatlanul izgalmas drámai termékeket mutatja be.

Az eredmény: 500-nál több bérlet, két olyan előadás, ahol a Megyei Művelődési Ház nagy színháztermébe nem fért be a közönség (Hochhuth: A helytartó és Miller: A bűnbeesés után), éjfélig húzódo viták az

óvatosságból Budapestről lehívott szakemberek vezetésével, sőt, újságcikkek az előadásról (az első két évben miskolci lap nem ejtette ki a Felolvasó Színpad nevét).

Az utolsó és a jövő évad műsortervét már kollektíva állítja össze, és a Megyei Művelődési Ház vette át a gazdasági vezetést. Ma már „történelmi múlt”, de az utókor számára érdemes feljegyezni, hogy kezdetben igen sok kimondott és ki nem mondott támadás érte a Felolvasó Színpadot: miért akarunk okosabbak lenni Pestnél (még ma is nehéz olyan darabot bemutatni, amelyet az egyedül üdvözítő pesti közönség még nem látott), sznobok gyülekezete (azok részéről akik a sznobságot összetévesztik a műveltséggel), gazdasági nehézségek okozása (amelyet a TIT országos válaszmánya tört meg igen gyorsan és erélyesen.) Mindvégig mellettünk állt a színház igazgatósága és művészi gárdája, amely úgyszólván semmiért végzi a szokatlan és fáradságos munkát. Köszönet érte mindnyájuknak.

A városi könyvtárhálózatnak a középiskolás fiatalsággal való igen jó kétoldalú kapcsolata adta a gondolatot egy másik kis közösség: a kissé nagyképmű Ifjúsági Irodalmi Akadémia létrehozására. A tanfolyam hároméves volt és sikerrel be is fejeződött 1967. áprilisában. Az volt a célja, hogy összesen 36-szor 2 órában dolgozza fel szemináriumszerűen a világirodalom történetét olyan részletességgel, amire a mai középiskolai magyar tanterv nem adhat lehetőséget. Módszerében igen változatos volt az akadémia: a hagyományos előadás mellett többször alkalmaztuk a lehető legkomplexebb formákat is: egyetlen tárgyon belül a filmvetítést, lemezhallgatást, művészek által végzett bemutatást, vitát stb. A hallgatóság átlagos létszáma 30 személy volt. Semmi megkötöttséget nem alkalmaztunk, nem volt beiratkozás, sem tandíj, sem névsorolvasás. Igen hamar kialakult azután az a törzsgárda, amelyik a középiskolák II. osztályától az érettségiig végigkísérte a foglalkozásokat, amik pompás előkészítést nyújtottak az egyetemi felvételi vizsgákra és a későbbi jegyzetelésre is. A tananyag az I. évben az ó- és középkor irodalma volt, a II. évben a XVII–XIX. század, míg az utolsó tanfolyam kizárólag korunk szépirodalmával foglalkozott. A hallgatóság között szinte minden típusú középiskola képviseltette magát, és ezen át önkéntelenül is káderezhattük az egyes iskolák magyar-tanítását is. Nagyon kevés olyan középiskola volt — de volt —, amelyik sem a részére megküldött röplapokat nem osztotta szét, sem említést nem tett a diákoknak az iskolán kívüli képzés lehetőségéről. Meg kell említenem a technikai fiatalság nagy százalékarányát, ami világosan rámutat a technikumok és szakközépiskolák irodalmi tantervének hiányosságaira. Az előadók és az esetleges művészi közreműködők tiszteletdíját a városi tanács fedezte, helyet, fűtést és világítást a Nevelők Háza nyújtott ingyen. A három év összköltsége nem haladta meg a 4000 forintot, azt hiszem ennél olcsóbban nem igen rendeztek Magyarországon többéves tanfolyamot.

Nem egészen könyvtári rendezvény volt, de helyhiányában mégis általában a városi könyvtár nyújtott lehetőséget a TIT országos művészi válaszmánya és a Színháztudományi Intézet támogatásával megindított

Ifjú Színházbarátok Köre működéséhez. A többi rendezvénytől eltérően létszáma zárt volt (25 fő) és tagjai minimális tagsági díjat fizettek. Habár a szervezés felsőbb hibák miatt nehezen indult, sőt költségvetését még a befejezéskor sem hagyták jóvá, az iskolai és ipari tanulókból álló lelkes kis gárda megnézett két nagyszínházi és négy felolvasó színpadi előadást, beszélgetést és vitát folytattak a színház igazgatójával, főrendezőjével és három művésszel, megtekintették a színház teljes épületét és berendezését, részt vettek egy főpróbán, meghallgattak öt előadást (ebből három budapesti előadóval) és ingyen kapták meg a Színházi Esték c. műsorlapot. Ismételten a Nemzeti Színház vezetőségének kell hálás köszönetemet kifejeznem, amelyik bürokrácia-mentesen és percek alatt teljesítette minden kérésünket.

Az irodalmi ismeretterjesztés és népművelés munkáját a szigorúan vett tudományos kutatóval köti össze a Borsod-Miskolci Füzetek, Irodalomtörténet c. sorozat megindítása és már megjelent négy száma. A talán különösnek ható cím oka, hogy a szervezésnél két párhuzamos sorozat indításáról volt szó: irodalomtörténeti és történelmi helyi kutatóknak akartunk megjelenési lehetőséget biztosítani hosszabblevegű tanulmányaik számára.

A történelmi sorozat azonban nem indult meg, és így az eddig megjelent négy füzet irodalomtörténeti jellegű és a városi tanács által létrehozott szerkesztő bizottság gondozásában, a városi tanács pénzén és a városi könyvtár kiadásában jelent meg. Későbbben van azonos külsővel és folytatólagos sorszámozással a megyei könyvtár kiadásában megjelenő füzet is. A sokmás város által irigvelt sorozat bár szűk, de mégis lehetőséget nyújt a társadalomtudományi főiskola nélkül dolgozó miskolci és megyei irodalomtörténészeknek, hogy helyi vonatkozású (a szó legtágasabb értelmében) tanulmányaikat kiadhassák. Az eddig megjelent füzetek:

1. Kabdebó Lóránt: Szabó Lőrinc a lázadás kezdetén (Kalibán)
2. Zircz Péter—Engel Károly: Gozdu pályakezdése és levelezése.
3. Hampó Jenőné: Színházi kultúra Miskolcon, 1891—1897.
4. Csorba Zoltán: Petőfi, Tompa, Jókai Miskolcon és Borsodban
5. Kilián István: Ismeretlen iskoladráma gyűjtemény a XVII—XVIII. században (nyomás alatt)

A tanulmányok egyébként 400 példányban jelennek meg, az 1. és 4. füzet teljesen elfogyott. Megrendeléseket külföldről, sőt tengeren túlról is kapunk.

A fentiek ismeretében nyugodtan felvethető a kérdés: mennyiben könyvtári feladat mindez? Nem az erre a célra létrehívott és jól dotált művelődési szervezetek (társulatok, TIT, művelődési házak) feladata volna-e inkább, mint a munkával amúgy is agyonhalmozott könyvtáraké? Előállt az a különös helyzet, hogy számos nagynevű intézményünk bajban van, amikor évi és havi munkatervét össze kell állítania (és még nagyobb bajban, amikor beszámolóját készíti el),

ugyanakkor az újfajta rendezvények nagy száma a könyvtárakban jó gazdára lel (ebben egyaránt dicséret illeti valamennyi miskolci könyvtárhálózatot).

A cikk elején említettem, hogy mi jobban ismerjük a közönség igényeit. A felsorolás azt hiszem igazolta a megállapítást. Viszont a könyvtárak lassan fel-

kell, hogy adják szervezési tevékenységüket, mert egyszerűen nem győzik. Egyéb művelődési intézmények munkáját tartósan nem vállalhatják magukra. Mind-
ezt addig kell észrevenni, amíg nem késő.

Kordos László

Könyvünnepek Borsodban

Az idei Költészet Napján azokban a könyvtárakban láttak költőket vendégül, ahol még nem volt ilyen esemény. Révleányváron Mátyás Ferenc és Serfőző Simon képviselték a magyar költészetet. Az est szervezéséért külön dicséret illeti a község vezetőit, valamennyi pedagógust. Az ízléses, nyomdai meghívókat olyan házakhoz juttatták el, ahol tudták, hogy van érdeklődés, ahol már találkoztak irodalommal valamilyen formában. Az iskola egyik termét zsúfolásig megtöltötték a felnőtt és fiatal érdeklődők, és moccanás nélküli csöndben hallgatták végig a költők verseit. S hogy ezek a versek utat találtak a hallgatókhoz bizonyította az is, hogy a költők valamennyi ott levő kötetét megvásá-

rolták. Egyetlen este 500 forint értékű verses kötet került a révleányvári otthonokba.

Detek községben — Mátyás Ferenc és Akác István költők jelenlétében ünnepélyesen megnyitották az új klubkönyvtárat. Így a Költészet Napja kettős ünnep lett. A klubkönyvtár első rendezvénye a könyvek alkotóival is megismertette az olvasókat. *Berzék* klubkönyvtárának megnyitását ugyancsak költő találkozó tette ünnepélyesebbé, itt is Mátyás Ferenc jelenlétében adták át a falu dolgozóinak az új művelődési intézményt.

Kazincbarcikán Mátyás Ferenc és Kalász László költők estjét rendezték meg. A mozi nézőtere zsúfolásig megtelt fiatalokkal, versrajongókkal. Nívós műsor keretében mutatták be a két költő munkásságát.

Reméljük ezek a költői estek elindítói voltak a versolvasás lázának és egy mélyebb ismeretség igényének a kortárs költészettel. Ezek a találkozások akkor válnak igazán gyümölcsözővé, ha a verseskötetekkel egyedül maradván szükségét érezzük az ismert és új versek olvasásának és újraolvasásának. Erre tanítani, szoktatni az olvasókat az egyik legnemesebb könyvtárosi feladat.

Az Ünnepi Könyvhéten számos központi rendezvény szolgált az élő irodalom propagandáját. A megye első rendezvénye — a megnyitó ünnepség — Szikszón zajlott le. Garai Gábort látták vendégül. A szíves és kedves fogadás mellett az est legnagyobb értéke az irodalmi színpad művészi magaslatot elérő produkciója volt. Merényi László gimnáziumi tanár minden szak tudása, s az irodalom népszerűsítéséért érzett felelősségteljes lelkesedése sugárzott azokról a gimnazista lányokról, fiúkról, akik versek bemutatásával végigkísérték a költő életútját.

A könyvhét megnyitó ünnepsége Szikszón

Garai Gábor Kossuth-díjas költő a szikszói megnyitón

Garai Gábor szikszói hallgatósága

A színházterem közönsége olyan művészi élmény részesévé vált, amire nagyon ritkán van alkalom. Az est után Garai Gábor hosszasan beszélgetett a fiatalokkal. A MESZÖV izlées, figyelemfelkeltő kiállítást rendezett, s a kereskedelmi szempontokon túlhaladva, komoly kultúrpolitikai feladatnak eleget téve, az ország különböző részeiből szerezte meg a költő versesköteteit mintegy 200—250 példányban. Valamennyi kötet gazdára talált, s nagyon sok érdeklődőnek nem jutott már könyv. Külön meg kell említeni az encsi Járási Pártbizottság figyelmességét, amellyel Garai Gábor költőt, a Központi Bizottság tagját fogadták járásukban.

A szerencsi járási könyvtárban rendezett klubest azt bizonyította, hogy nem is kevés azoknak a száma, akik az irodalmi élet jelenségeit figyelemmel kísérik. Koczkás Sándor irodalomtörténész bevezető szavai után három órás élénk vita alakult ki a hallgatóság soraiban.

Az volt ebben a vitában igazán jó, hogy nem steril irodalmi kérdésekről volt szó, hanem valóban mindennapjaink, s az irodalom kapcsolatáról. A klubban olyan környezetet tudtak teremteni, ahol valóban otthonos légkörben mozgott mindenki.

Fábián Zoltán író megyénk két községébe látogatott, Gyagyátorba és Mádra. Gyagyátorban ez volt az első ilyen rendezvény, talán azért is voltak egy kicsit tapogatózóak, félénkek és útkeresők. Mádon értő és jó közönség gyűlt össze, akik hosszú időn keresztül faggatták az író saját és más írók munkáiról.

Ózdon, a Liszt Ferenc Művelődési Házban mintegy 200 fős hallgatóság várta Benjámin László, Csanádi Imre költőket, Koczkás Sándor irodalomtörténészt és Margittay Ági színművészt. Koczkás Sándor bevezető szavai után Benjámin László — az ózdi munkások, fiatalok körében versein keresztül régóta ismert, szeretett költő — olvasott fel új verseiből. Csanádi Imre tiszta egyszerűségű, aranyjánosí lírája különösen meleg fényt kapott ebben a közegben, s új barátot találtak benne az ózdi verskedvelők. Margittay Ági mindkét költő verseiből bemutatott néhányat. Ezt a rendezvényt a miskolci közönség is megkapta két alkalommal is. A Földes Ferenc Gimnáziumban és a város irodalombarátai a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban.

Érdekes színfoltja volt az idei könyvhétnek megyénk egyik jubileumi rendezvénye is. Az Ónodi Országgyűlés 260. évfordulója alkalmából Történész Vándorgyűlést rendeztek. Barabás Tibor író is ellátogatott Ónod-

ra a hajdani országgyűlés színhelyére. Az érdeklődők már előzetesen megtekintették a Rákóczi hadnagya című filmet, s az esten bemutatták a község dolgozóiból alakult színjátszó csoport tagjai Barabás Tibor Kibontott zászlók alatt című egyfelvonásos színművét.

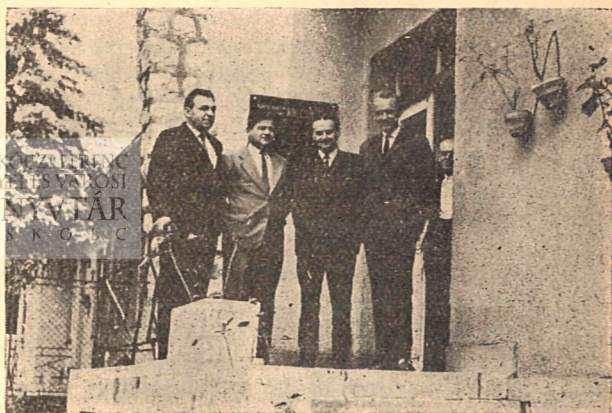
Sajóládon Szilvási Lajos találkozott olvasóival, Népes olvasótábor várta már a községi könyvtárban, hosszú ideig beszélgettek regényeiről, az író további terveiről.

Felsőtelekesen és Kánóban Szilvási Lajos jelenlétben adták át a felújított könyvtárakat az olvasóknak.

Tímár Máté az ároktői klubkönyvtár avatását tette ünnepélyesebbé. Érdekes, minden hallgatót lekötő beszélgetés alakult ki az új klubkönyvtárban, alig akarták elengedni az író, akit az ős folyamán újra megszeretnének hívni.

Mezőkeresztesen Berkesi András találkozott népes olvasótáborával.

Különös hangulata volt a Sárospatakon megrendezett találkozónak. Fekete Gyula, a pataki gimnázium egykori diákja találkozott a gimnázium nagytermében olvasóival. A 25 évvel ezelőtt itt érettségizett diák, mint író jött haza. Az órákig tartó beszélgetésben régi emlékek elevenedtek meg, s korunk mai izgalmas kérdései váltogatták egymást.

Szilvási Lajos az edelényi járási könyvtár vendége
Foto: Slezsák

Az idei könyvünnepek, de a korábbi évek tapasztalatai is azt bizonyítják, hogy csak olyan közegben van értelmük és komoly erkölcsi sikerük ezeknek a találkozásoknak, ha megelőzi a népművelők, különösen a könyvtárosok részéről egy nagyon alapos előkészítő munka. Azt az író, költőt — akit művein keresztül már ismernek az olvasók, egészen más kérdésekkel, beszélgetési témával várhatjuk, mint az olvasóink előtt ismeretleneket. Az következni ebből, hogy csak a sokak által olvasott szerzők találkozóit kívánatos megrendezni csupán? Korántsem! A könyvtári munka, az irodalom szeretetére és ismeretére való nevelés azt követeli tőlünk, hogy az arra érdemes, társadalmilag és egyénileg is értékes művek szerzőivel, a magyar irodalom fiatal íróival és költőivel is megismeressük olvasóinkat. Ez a munka sokkal nagyobb energiát igényel, de társul a felfedezés és felfedeztetés örömeivel. Ehhez viszont elengedhetetlenül szükséges a könyvtárosok irodalomismerete, az új értékek felismerésének készsége és képessége.

Győri Erzsébet

Újszülött, bába nélkül

Megvallom, nagyon nehezen szántam rá magam e cikk megírására. Nehezen, mert úgy érzem, hogy a magyar könyvtárügy ma legproblematikusabb része az iskolai könyvtárügy, a maga tisztázatlanságával, bonyolultságával. S amikor iskolám könyvtáráról akarok szólni (az encsi gimnázium könyvtáráról), nem kerülhetem meg az elvi kérdéseket sem. Ebben pedig nem szeretném a szakértő látszatát keltetni. Másrészt éppen a tisztázatlanságból következően számtalan nézőpont kínálkozik a vizsgálódásra. S e cikk határai pedig korlátok közé szorítják a szempontokat. Így e gondolatkörből csak a számomra legkritikusabbakkal kívánok a továbbiakban foglalkozni.

*

Művelődéspolitikánkból fakadóan az elmúlt években a középfokú oktatás nagymértékben kiszélesedett. Jó néhány új középiskola — többek közt a miénk is — nyitotta meg kapuit az ifjúság előtt. Az új intézmények többnyire vidéken — kisvárosokban, falvakban — létesültek, s ez az iskolai munka egészét, ezen belül a könyvtári munkát is tovább motíválja.

Nem kívánom részletezni a régi és az új iskola pedagógiai gyakorlatát. Nem kívánok az oktatási reform követelményeiről sem szólni — mindannyian ismerjük. De szükséges itt erre hivatkoznom azért, mert ennek a feltételeit könyvtári szempontból máig sem sikerült megteremtünk. Ugyanis: létrejönnek és működnek iskolák nevelői és tanulói könyvtárak nélkül. Ezt azért merem határozottan leszögezni, mert gimnáziumunkat — annak a maga nemében modern és impozáns — títusterv alapján készítették, de ebből a títustervből hiányzik a könyvtár. A könyvekkel tehát, melyek az oktató-nevelő munka segédeszközei, az elmélyült pedagógiai munka nélkülözhetetlen kellékei, nem számol a tervezés. A tervezésnek e hiányossága a városoktól távolos, gyakran közlekedési nehézségekkel is küzdő falvakban működő iskolákat állítja különösen nehéz gondok elé. Az ilyen településeken működő községi, vagy járási könyvtárak — legjobb szándékuk ellenére is — képtelenek kielégíteni az iskola, a könyvtár nélküli iskola által támasztott igényeket. Egrészről túl fiatal intézmények, így könyvtárunk is jóformán csak az utóbbi két évtized könyvtermését tartalmazza. Hiányzik belőlük a nevelői kézikönyvtár anyaga, a pedagógiai irodalom gyűjtése amúgy sem feladatuk. Másrészt anyagi ellátottságuk, gyakran szűkös raktározási lehetőségeik miatt arra sem rendezkedhetnek be, hogy csak a kötelező olvasmányokat is megfelelő példányszámban vásárolják. Az általános iskolai kötelező irodalomnál ezt úgyis meg kell tenniük.

Tovább növeli a nehézségeket, hogy ezen iskolákban többségükben kezdő, fiatal pedagógusok működnek. Nem rendelkezhetnek gazdag kézikönyvtárral. A letelepedéssel, családalapítással járó kiadások házikönyvtárak gyors fejlesztését erősen korlátozzák. Ők maguk is az adott település könyvtárára szorulnak. Tanítványaink 99 százaléka falun élő fizikai munkás gyermeke, ők sem rendelkeznek házikönyvtárral.

Gyakorlatilag tehát az induló új iskoláknak, sok egyéb gondjuk mellett, azzal kell szembenéznük, hogy falaik közül kiszorult a könyv. Mert, s ezt nyomatékosan kívánom hangsúlyozni, sem könyvtárhelyiséggel, sem könyvtári alapállománnyal nem rendelkeznek. S ennek nyilván mélyebb szemléleti összetevői vannak, amelyeknek boncolgatása nem ennek az írásnak a feladata.

*

Iskolánk 1963 őszén épült meg. Egy, eredetileg szertárnak készült 4x2,5 méteres helyiséget kineveztünk könyvtárnak. Miután könyvvel sem rendelkezünk, tanulóinkat a járási könyvtárba irányítottuk, magunk is igyekeztünk jó példát mutatni. Dicsérje a járási könyvtár dolgozóit az a gondosság, előrelátás, ahogyan — lehetőségeik határain belül — felkészültek e feladatra. Viszonylag tervszerűen jól kialakított kézikönyvtár, meglehetősen gazdag pedagógiai irodalom, s minimális mennyiségben ugyan, de valamennyi kötelező s ajánlott irodalom várta a nevelőket, tanulókat. Így a járási könyvtár segítségével kezdeti gondjaink mérséklődtek. Könyvbeszerzésre költségvetésből 1964-től került sor. 1964 decemberében már 415 kötetrel rendelkezünk, s 1965 januárjában megindítottuk a kölcsönzést. Állományunk túlnyomó többsége ismeretterjesztő és szakirodalom volt. A tanári testület egyöntetű véleménye volt, hogy az állományunk e részét kell sürgősen kialakítanunk és fejlesztenünk, hiszen nem szaladhattunk nap mint nap a mulhatatlanul szükséges lexikonokért, kézikönyvekért a járási könyvtárba. A szépirodalmi anyag fejlesztése egyelőre háttérbe szorult. Tanulóinkkal megvásároltattuk a diákkönyvtári sorozatból a kötelező irodalmat. Az ajánlott irodalomból pedig a járási könyvtár elégítette ki az igényeket. A könyvtáros állománygyarapító munkája a tanárok igényeire épült. 1965 végére állományunk 1431, 1966 végére 2327 kötetre növekedett. Jelenleg 3314 kötetrel rendelkezünk. Ebből mintegy 800 kötetnyi a tanári könyvtár anyaga. Mindkét könyvtárat én kezelem. Meg kell itt említenem a járási tanács önzetlen támogatását is. 1965 decemberében 20 000 forintot biztosított könyvtárunk számára. Ma már elmondhatjuk, hogy valamennyi tantárgy tanításához rendelkezünk a legnélkülözhetetlenebb lexikonokkal (vegyészeti, természettudományi, kertészeti, Új Magyar Lexikon, Magyar Irodalmi Lexikon stb.), szótárakkal (a Magyar Nyelv Értelmező Szótára, Idegen Szavak Szótára, orosz, olasz, német, angol nyelvi szótárak stb.) kézikönyvekkel (a 6 kötetes Magyar Irodalom Története, a 10 kötetes Világtörténet, a Kultúra Világa, Világtalasz stb.), pedagógiai szakirodalommal, eléggé gazdag ismeretterjesztő irodalommal, színes, bő választékú szépirodalommal. A kötelező olvasmányokat 25, az ajánlott olvasmányokat 5—10 példányban szereztük be. Vásárlásainkat a helyi könyvesboltban, a miskolci könyvesboltokban és antikváriumokban, az Akadémiai Kiadónál és a Pedagógusok Könyvesboltjánál eszközöltük. A könyvtárellátóval nem állunk kapcsolatban. Ennek több oka van, leginkább a csekély beszerzési keret.

Bár állományunk szépen gyarapodott, korántsem vagyunk elégedettek. A fő gondot azonban most már a könyvtárhelyiség okozza. Ebben az évben jutottunk el oda, hogy egyik felszabaduló helyiségünket — eddig tanterem volt — könyvtárrá alakíthassuk. Bár a költészetben bútorokra nem tervezhattünk, egyéb beszerzések rovására az IFFÉRT-től polcokat rendeltünk. A járási könyvtár ideiglenesen kiegészít bennünket egy 24 fiókos katalógus szekrényvel. A még szükséges bútorokat a következő évben szándékozunk beszerezni. Valójában csak ezután válhat majd igazán könyvtárrá az iskolai könyvtár.

A könyvvállomány mellett a folyóiratok biztosítására is nagy gondot fordítottunk. A szűkös anyagi keretek gondos szelekcióra kényszerítettek bennünket. 30 periódika jár rendszeresen könyvtárunknak a szükséges közlönyökön kívül. Természetesen folyóiratállományunk is bővítésre szorulna. Nem kívánok itt az olvasószolgálati munkával foglalkozni. Ez maga is külön cikket érdemelne, mert számtalan érdekes problémát érintene. Többek közt a tanári túlterheltséget (28—30 órás délelőtti elfoglaltság, levelező tagozat, tanulószobai felügyelet és korrepetálás, szakköri munka stb.) és ennek következményeit. Kartársaim csak a legnagyobb áldozatok árán olvashatnak jóformán.

Egyetlen gondolattal kívánok még foglalkozni. A könyvtárak feladataiknak, funkcióiknak megfelelően valamilyen hálózathoz tartoznak. Szervezetek. Egyöntetű, összehangolt ritmusban mozognak. Tudom, hogy van iskolakönyvtári hálózat is. Négy év alatt ezzel a hálózattal nem találkoztam. Hacsak azt nem tekintem annak, hogy az elmúlt évben az OPK két alkalommal is küldött néhány könyvet. Az Iskolai Könyvtárosok Tájszervezetének (Könyv és Nevelés) semmiképpen nem

pótolhatja egy szervezett hálózat kereteiben végzendő munkát. Úgy érzem, valamennyi iskolai könyvtár magára van hagyva. Nincs képzés, továbbképzés, módszertani munka stb.

Mindenki úgy végzi a munkáját, ahogyan akarja, s ahogyan tudja. Az állománygyarapításhoz hasznos tanácsokat adnak általában a szakfelügyelők, de sokszor, minthogy csak egy-egy tantárgy koncepciójában gondolkodnak, maximális igényeket is támasztanak, vagy egyenesen lehetetlent kívánnak. Az általános szakfelügyelőknek is megvan általában a maguk gondolata, baja. Ők sem vállalkozhatnak és nem is vállalkoznak a könyvtárakkal való rendszeres és alapos foglalkozásra. A járási könyvtárral jó kapcsolataink alakultak ki, ennek viszont régi jó személyi, baráti kapcsolatok adják az alapját.

Hogy mi lenne a megoldás? Azt hiszem, ez most kezd formálódni a könyvtárpolitikában. Anélkül, hogy ezt részletezném, csupán annyit kívánok leszögezni, hogy e téren a miskolci megyei könyvtár korábban megtette a maga kezdeményezéseit, amelyekkel egyet kell értenünk.

S azt hiszem, hogy nem túlzok és nem tévedek akkor sem, ha az e cikkben feltárt, vagy érintett problémák, gondok meglétéért is ezt a bizonyos hálózati hálózatlanságot teszem felelőssé, s a bajok gyökerét ide vezetem vissza. De ezzel függ össze egy, a pedagógiai munkát közelebbről és mélyebben érintő szemléletlehetősége is, tudniillik az, hogy az iskolai könyvtárak még mindig nem kapták meg azt a szerepet az oktatásban, melyet az oktatásügyi reform szelleme joggal megkívánna.

Urszin Sándor

Alapfokú és továbbképző tanfolyam Sárospatakon

Ez év nyarán is megrendeztük a községi könyvtárosok alapfokú és továbbképző tanfolyamát. Az igazán szép környezet is hozzájárult ahhoz, hogy a könyvtárosok valóban jól érezzék magukat. Az alapfokú tanfolyamon 37 fő (13 férfi, 24 nő), a továbbképző tanfolyamon 35 fő (14 férfi, 21 nő) vett részt.

A munkaprogramot úgy állítottuk össze, hogy az alapfokú tanfolyam hallgatói megismerhessék a könyvtári munka minden mozzanatát. Fontos célunk volt a könyvtárosok könyvismeretének, irodalomismeretének bővítése, mert ez a jó olvasószolgálati munkához elengedhetetlenül szükséges. Mind az alapfokú, mind a továbbképző tanfolyam hallgatói nagy érdeklődéssel hallgatták a mai magyar és világirodalomról szóló előadásokat. Minden foglalkozás nagy érdeklődést váltott ki, a tervezett konzultációs idő mindig kevés volt. Eppen ezért a jövőben a nyári tanfolyamokon sokkal

több időt kell szentelnünk a hallgatók tapasztalatainak, véleményének a meghallgatására, vitákra.

Minden könyvtáros számára emlékezetes marad az író—könyvtáros találkozó, amelyen Tímár Máté vett részt. Este 7 órától 11 óráig tartott, de mindenki érdeklődéssel hallgatta Tímár Mátét. Olyan írói műhelytitkokról hallottak a könyvtárosok, amelyeknek birtokában sokkal világosabban láthatják az írók munkáját, a könyvkiadói politika elvi és gyakorlati tevékenységét.

Az előadások között nagy tetszést aratott a gyermekfoglalkozási bemutató. Sokan kérték, hogy a jövőben teremtsünk lehetőséget 1—2 napos gyakorlati foglalkozásra, vagy a járási székhelyeken, vagy a megyei könyvtár gyermekrészlegében a foglalkozások újabb módszereinek részletesebb megismerésére és a bábképzés elsajátítására.

Az alapfokú tanfolyam hallgatói a befejezésük vizsgát tették. A feleletekből, a jegyzeteikből megállapíthattuk, hogy igen komolyan készültek könyvtárosi munkájuk ellátására. Ezt tanúsítják a vizsgaeredmények is. 37 hallgató közül 19 „kitűnő”, 12 „jó” és 6 hallgató „megfelelt” eredményt ért el. Természetesen az eredmények igazi értékét a könyvtárosok gyakorlati munkája fogja bizonyítani. Bizunk abban, hogy a lelkesedés a hétköznapiak során is tovább él minden kartársunkban.

Ha összegezzük a tanfolyamok munkáját, akkor csak a legjobbakat mondhatjuk, mert a hallgatók munkafegyelme, szorgalma, aktivitása kifogástalan volt. A hallgatók azzal búcsúztak, hogy jövőre is szívesen jön-

nek a könyvtárosok nyári tanfolyamára, mert sokat tanultak és jól érezték magukat.

A kimondottan szakmai foglalkozások és bemutatók mellett csoportosan megtekintették a sárospataki Református Nagykönyvtárat, az akkor megnyílt Comenius emlékkiállítását és a Rákóczi-vár állandó kiállítását. A 30 fokos hőségben még arra is maradt egy kis idő, hogy a Bodrog hús hullámaiban felfrissüljenek a másnapi foglalkozásokra.

A tanfolyamvezetőség a mostani tapasztalatokat igyekszik felhasználni, hogy a következő évben még jobbá tegye a nyári tanfolyam munkáját.

Pócsi Gusztáv

Klubkönyvtárosok tanfolyama Sárospatakon

1967. június 27. és 30. között Sárospatakon rendezték meg Borsod megye és Zala megye művelődésügyi osztályai a Népművelési Intézet, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ, valamint a két megye művelődési háza és megyei könyvtára közreműködésével a klubkönyvtárosok tanfolyamát. Borsod megyéből 11, Zala megyéből 10 fő vett részt a foglalkozásokon.

Borsod megyéből a következő településekről voltak a tanfolyam hallgatói: Edelény-Finke 1 fő, Encs-Füged 1 fő, Detek 1 fő, Ároktő 1 fő, Hejőszalonta 2 fő, Kács

1 fő, Berzék 1 fő, Dusnok 1 fő, Hollóháza 1 fő. A foglalkozások az előre kiadott tematika szerint zajlottak le, nagyon kevés változással. A kerekasztal beszélgetések eredményesen tisztázták a klubkönyvtárak munkáját és tennivalóit. Itt-ott azért kísértett még a régi nagytermes szemlélet, keresték a hallgatók, de sokszor az előadók is az új formákat, a még viszonylag tisztázatlan szervezeti keretek sem megnyugtatóak. Reméljük, mire ez a híradás megjelenik, már túl leszünk az útkeresés nehezen.

Társadalomtudományi könyvek nyomában

A Művelődésügyi Minisztérium utasítása alapján 1966. március 1—1967. február 28-ig terjedő időben felmérést végeztünk Borsod megye 10 településén az alábbi kérdésekre vonatkozóan:

1. Milyen számban található meg a törzssanyagot képező társadalomtudományi művek a felmérés kezdetén és végén a kijelölt települések könyvtáraiban.
2. A törzssanyagba tartozó társadalomtudományi műveket a vizsgálat időszakában hányan kölcsönözték.
3. A 10 településen kijelölt munkás és paraszt olvasók az év folyamán hány társadalomtudományi művet olvastak el.

A községeket a lakosság számától függően három kategóriába soroltuk:

1500 lakos alatt	1500—3000 lakosig	3000 lakos felett
Erdőhorváti	Tard	Tokaj
Gagyvendégi	Bogács	Mezőcsát
Komjáti	Encs	Szentistván
	Tolcsva	

A 10 település konkrét könyvtári adatai az alábbiak:

187 MŰVES KATEGÓRIA

Község	Össz. állomány	Ebből társ. tud. össz.	Ebből törzssanyag
Mezőcsát			
1966.	11 610	1 816 (15,6%)	132
1967*	13 853	2 248 (16,2%)	154

Község Év	Össz. állomány	Ebből társ. tud. összesen	Ebből törzsanyag
Tokaj			
1966.	6 562	743 (11,3%)	128
1967*	6 939	861 (12,4%)	128
Szentistván			
1966.	4 230	361 (8,5%)	50
1967*	5 075	456 (18,9%)	62

* 1967. február 28-án.

32 MŰVES KATEGÓRIA

Tard			
1966.	2 485	201 (8,0%)	18
1967.	2 748	251 (9,1%)	26
Bogács			
1966.	2 434	237 (9,1%)	22
1967.	2 928	303 (10,3%)	26
Encs (járási kv.)			
1966.	6 948	776 (11,1%)	22
1967.	8 000	900 (11,1%)	24
Tolcsva			
1966.	4 500	313 (6,3%)	11
1967.	5 757	402 (7,0%)	24

16 MŰVES KATEGÓRIA

Komjádi			
1966.	1 083	120 (11,0%)	—
1967.	1 132	141 (12,4%)	—
Erdőhorváti			
1966.	1 280	nincs adat	—
1967.	1 480	nincs adat	—
Gagyvendégi			
1966.	788	33 (4,1%)	4
1967.	999	44 (4,4%)	4

Az első kérdéscsoportban azt kísértük figyelemmel, hogyan alakult a községi könyvtárak társadalomtudományi állománya a 73.809/1965. sz. utasítás szerint. A következőket állapíthattuk meg. A községi könyvtárakban mennyiségileg általában kielégítő a társadalomtudományi és politikai művek beszerzése. A minőségi javítás érdekében törekszenek a törzsanyag megvásárlására, a nagyobb állományú könyvtárakban bőven található a törzsanyagot kiegészítő, időszerű művek. A törzsanyagjegyzék és a tényleges állapot legjobban a kis települések könyvtárainak állományában mutat eltérést, így elsősorban ezeknél a könyvtáraknál lenne szükség az állomány arányainak a korrigálására, viszont éppen itt jelentkezik a legszörnyebben az anyagi erők hiánya.

Nézzük, hogyan alakult a vizsgálat időszakában a társadalomtudományi művek kölcsönzése:

Község	Lakosság	Olvasó	Össz. kölcs.	Társ. tud. kölcs. %
Tokaj	4 636	1 074	28 897	5,3
Mezőcsát	6 670	1 086	17 049	6,7
Szentistván	3 504	601	13 832	8,2

Község	Lakosság	Olvasó	Össz. kölcs.	Társ. tud. kölcs. %
Encs	2 269	731	23 448	8,3
Tard	2 128	338	5 940	4,1
Tolcsva	2 390	370	11 893	2,2
Bogács	2 166	536	16 524	6,8
Komjádi	496	169	2 970	2,1
Gagyvendégi	561	210	3 140	3,7
Erdőhorváti	1 076	239	5 004	2,7

A vizsgált településeken a társadalomtudományi művek összforgalma a következőképpen alakult: (törzsanyagból).

Tokaj	285	Tolcsva	8
Mezőcsát	127	Bogács	255
Szentistván	129	Komjádi	7
Encs	31	Gagyvendégi	4
Tard	6	Erdőhorváti	1

A kijelölt olvasók és az általuk elolvasott társadalomtudományi művek száma a következőképpen alakult:

Község	Kijelölt olvasók száma	Elolvasott társ. tud. művek sz.
Mezőcsát	40	21
Tokaj	40	40
Szentistván	40	32
Encs	30	6
Bogács	30	205
Tolcsva	30	1
Tard	30	11
Komjádi	20	2
Erdőhorváti	20	—
Gagyvendégi	20	4

A vizsgált 10 településen a kölcsönzés úgy alakult, hogy — három könyvtár kivételével — mindenütt meghaladja az országos, de a megyei átlagot is.

A három lemaradt könyvtár közül kettő kis falvakban működik, s ezzel törvénytelenül utal a kis települések könyvtári problematikájának egészére, a szűkös állományra, rövid nyitvatartási időre stb. Érdeemes megjegyeznünk, hogy az eredmények és a könyvtáros személye között szinte minden esetben közvetlen kapcsolatot találunk, például Bogács kimagasló eredményeire szeretnénk utalni, vagy Szentistvánra, ahol a viszonylag kevés állományból ugyanannyi forgalmat bonyolítottak le, mint a sokkal nagyobb állományú könyvtárak.

A 10 községben egy év alatt 7755 társadalomtudományi-politikai művet kölcsönöztek, de ebből 853 mű volt a nehezebb olvasmánynak tartott törzsanyag. A kölcsönzött törzsanyagban belül is világosan megfigyelhetjük a fent megfogalmazott tendenciát.

A különböző társadalmi rétegeknél egyaránt tapasztalható, hogy az olvasmánnyon megírt, elsősorban a közelmúlt és a jelen eseményeit tárgyaló könyvek nagyobb forgalomnak örvendenek, mint az elvont, anyagukat tudományos módszerrel tárgyaló művek.

A felmérés során azt is megnéztük, hogy a törzsanyagba tartozó társadalomtudományi műveket hányan olvasták el a vizsgálat időszakában. A legnagyobb forgalmat elért 10 mű címét az alábbiakban közöljük:

Sorszám	Hányan olvasták	Szerző, cím
1.	45	Mader: A sebhelyes gyilkos nyomában
2.	43	Baade: Versenyfutás a 2000 évig
3.	34	Karsai: A berchtesgadeni sásfészekről...

4.	34	Battaglia: A második világháború
5.	32	Karsai: „Országgyarapítás”-országvesztés
6.	30	Trencsényi—Waldapfel: Mitológia
7.	28	Univerzum
8.	26	A marxista filozófia alapjai
9.	24	Balázs: Négy év vérben, vasban
10.	20	A marxizmus—leninizmus alapjai

A felmérés hasznosnak bizonyult, s a leszűrt tapasztalatokat a további munkánk során fel tudjuk használni.

Dr. Kazacsay Ferencné

FELHÍVÁS!

A Borsod megyei Könyvbarát Bizottság, hasonlóan az 1966. évi könyvterjesztési akcióhoz, ez évben is az Őszi Megyei Könyvhetek, a Politikai Könyvhónap idejére meghirdeti a fiatalok között a könyvterjesztési versenyt.

A Borsod megyei Könyvbarát Bizottság értékelte az elmúlt időszakban végzett könyvterjesztői tevékenységet és megállapította, hogy a KISZ-szervezetek, úttörő-csapatok igen jelentős segítséget nyújtottak a fontos kultúrpolitikai feladat megvalósításában.

Az 1967. Őszi Megyei Könyvhetek és Politikai Könyvhónap alkalmával is élni kívánunk ezzel a lehetőséggel. Indokolja felhívásunkat az a körülmény, hogy ebben az évben ünnepeljük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50 éves évfordulóját.

A VERSENY FELTÉTELEI:

- Csatlakozás a felhíváshoz.
- A KISZ-szervezet, illetve úttörőcsapat megbízottja átveszi a területén levő földművesszövetkezeti könyvesboltból mint bizományos a szükséges könyveket, akit a forgalmazott összeg után 7—10 százalék jutalék illet meg.

A VERSENY ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPJA:

- Az Őszi Megyei Könyvhetek és Politikai Könyvhónap alkalmával a KISZ és úttörő alapszerv, illetve csapat valamennyi tagja adjon el egy könyvet.
- A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója alkalmával elsősorban a politikai irodalom és a forradalommal foglalkozó szépirodalmi és ismeretterjesztő művek eladására fordítanak gondot.
- A verseny időtartama alatt — 1967. szeptember 15-től 1967. december 31-ig — a KISZ-szervezet, illetve úttörőcsapat fordítson nagyobb figyelmet a tagság irodalmi nevelésére, legalább egy irodalmi rendezvényt szervezzenek (író—olvasó talál-

kozó, könyvismertetés, klubdelután, szellemi vetélkedő, irodalmi műsor stb.). Ezekben a rendezvényeken is központi helyet foglaljon el a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal foglalkozó irodalom, valamint a napi politikai kérdések irodalma.

- A verseny időszakában az illetékes közművelődési könyvtárak olvasóinak száma legalább 10 százalékkal növekedjen a KISZ, illetve úttörőcsapat taglétszámához viszonyítva.
- Az átvett könyvekkel 1968. január 15-ig pontosan számoljanak el és a jelentést küldjék meg a megyei KISZ-bizottságnak.

Eredményhirdetés és jutalom kiosztás: 1968. január 31-ig.

JUTALMAK:

- KISZ-alapszervezet:
- I. 1 db televízió.
  - II. 1 db magnetofon.
  - III. 10 kötetes Világtörténet. Univerzum sorozat.
- Úttörőcsapat:
- I. 1 db televízió.
  - II. 1 db rádió.
  - III. 10 db 200 forint értékű könyvtár.
- Egyéni jutalmak:
- I. 1000 forint értékű könyv.
  - II. 600 forint értékű könyv.
  - III. 300 forint értékű könyv.

A Borsod megyei Könyvbarát Bizottság

*

Felhívjuk munkatársaink figyelmét, hogy minden segítséget adjanak meg a fiataloknak a könyvterjesztési verseny céljainak teljesítésében. Különösen fontos a terjesztésre szánt könyvanyag helyes megválogatása, a KISZ-tagok bevonása a községi könyvtár olvasótáborába. Kérjük munkatársainkat, hogy az egyes irodalmi rendezvények lebonyolításában igényeljék a KISZ-fiatalok aktív közreműködését, segítségét.

Nevet a tanfolyam!

Sárospatakon a községi könyvtárosok alapfokú és továbbképző tanfolyamán történt.

Az első napi gyülekezés után ismerkednek egymással a tanfolyam hallgatói, akiket a könyvtári munka hozott össze a megye minden részéből. A gyülekezők nagyjából csak annyit tudnak egymásról, hogy könyvtároskodik itt mindenki. Egymást kérdezzétek; ki honnan jött és a könyvtárosságon kívül mi a foglalkozása. Az egyik jó humorú biológia szakos tanár arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása, egykedvű komolysággal válaszolta: hivatalsegéd vagyok a . . . . -i iskolánál. Mindenki elhitta, hiszen sok könyvszerető embert ismerünk kis falukban, akik örömmel könyvtároskodnak — csak az ismerősök mosolyogtak. Ahogyan ez a tanfolyamokon lenni szokott, a szabadidőben is szakmai kérdésekről vitáznak, beszélgetnek a hallgatók, így történt ez most is: a pedagógia volt a terítéken. Egy elfelejtett pillanatban „hivatalsegéd” kollé-

gánk is beleszólt a szakmai vitába, s egy fiatal pedagógus jót mulatott rajta: „talán a kulcslyukon leste el a tanítás módszereit?” Este a vacsoránál szép csendben összeesküdött a társaság a fiatal pedagógus ellen. A játék során versenyre hívták ketten egymást, ki tud jobban tanítani. Biológia órát választottak, s a tanfolyam hallgatói voltak a tanulók. Annak rendje-módja szerint lepergett a kétszer 45 perc, mindketten leadták órájukat, s óra után a tanulókból kollégák lettek, akik megbeszélték az óra menetét, a szemléltetés módját, a vázlatkészítést és minden egyebet. Ezek után már csak egy kérdés maradt tisztázatlan: — hol tanulta a hivatalsegéd meg mindezeket? A fiatalabb kolléga az óra végére már élt a gyanúperrel, hogy nem a kulcslyukon, hanem a pedagógiai főiskolán. Amikorára kibátortalankodta ezt a kérdést, az egész tanfolyam harsányan és hangosan nevetett.

Statisztika falun

Csizmadia néninek én adtam oda — szabályosan beírva — Gárdonyi Géza Ida regényét, merthogy Gárdonyi a legkedvesebb írója. Nemcsak Erzsikéhez már úgy került át kézből. Ő is megsíratta a történetet. Ezt egy kút melletti „ankétón” meghallotta Ocella Ilonka, máris szaladt érte. Aztán elvitte tőle a nénye. Egyszer csak Pázmándi néni meséli, milyen szép volt a könyv.

Rózsika meg odaadta a boltos Erzsikének. Tegnap már Mariska néniék asztalán láttam.

No, majd csak vissza kerül a könyvtárba, aztán szabályosan beírhatom egyik olvasóm személyi lapjába, mert év végén statisztikát is kell ám készíteni!

Kugler Rezsóné

Képek és hírek könyvtárainkból

A szerencsi járási könyvtárban gondot fordítanak a bejáró ipari tanulók szabad idejének okos felhasználására. Minden este olvashatnak, rádiót hallgathatnak és televíziót nézhetnek a vonatindulásra váró fiatalok. Ezenkívül minden pénteken este külön program várja az ifjúmunkásokat, érdeklődésüknek megfelelő előadásokat hallgathatnak. Követendő példa minden olyan könyvtár számára, ahol megfelelő lehetőségek vannak a helybenolvasásra.

*

Nagyon örülünk annak, hogy egyre több könyvtárban növekszik a folyóiratok, hírlapok száma, s mindig több az érdeklődő. Azon viszont nagyon csodálkozunk,

hogy akad olyan községi tanács, ahol a meglevő pénzügyi keret ellenére sem járultak hozzá a Kortárs, Nagyvilág, Könyvtáros, Élet és Irodalom megrendeléséhez, mondván, hogy ezekre nincs szükség a könyvtárban. Történt ez pedig Cigándon, ahol 1966-ban 601 beiratkozott olvasó vette igénybe a könyvtárat 6600 alkalommal, s ezeknek a száma 1967-ben még többre emelkedett.

*

Karcán a művelődési otthon épületében levő könyvtárat márciusban nyitották meg. Tágas belső tere, izléses berendezése, gonddal összeválogatott könyvválománya minden igényt kielégít. Reméljük, hogy a

községi tanács — az eddigiekhez hasonlóan — nem sajnálja a további fejlesztés költségeit sem, hogy a megnövekedett olvasótábor növekvő igényeit is ki tudják elégíteni.

Az olvasóknak kellemes és hasznos időtöltést, a könyvtárosnak sok olvasót, elegendő könyvet és folyóiratot kívánunk. Szívesen látnak tapasztalatcserére minden érdeklődőt Karcsán!

Részlet a karcsai községi könyvtárból.

Széphalom — Kazinczy Ferenc révén — a magyar irodalmat jelentette egykoron. Ez a múlt kötelez a jelenben is! Joggal várjuk el a nagymúltú község művelődésért felelős embereitől, hogy méltó hajlékot adjanak a könyvtárnak, s a könyvet kedvelő, kereső olvasóknak. De a község könyvtárosát is kötelezi nemcsak az irodalmi múlt, hanem maga az elvállalt feladat is arra, hogy munkáját lelkesen és a kívánalmaknak megfelelően végezze el. Legutóbbi látogatásunk mindennek az ellenkezőjéről győzött meg. Többször elmondtuk, s most le is írjuk: ideje lenne Kazinczy Ferenc műveit is elhelyezni a könyvtárban! A hanyag és feledékeny utókort senki sem fogja felmenteni mulasztásai alól.

*

Július 13—14-én rendezték meg Miskolcon az Egyesített kórházak központi könyvtárában az orvosi könyvtárosok I. tájkonferenciáját. Mindkét nap bővelkedett programban. Általában a tájékoztatás, a reference-szolgálat kérdései körül forgott a vita. Sok hasznos tapasztalatról, munkamódszerről számoltak be egymásnak a konferencia résztvevői.

Az Ünnepi Könyvhéten avatták fel Kánó község új objektumát, Orvosi rendelő, könyvtár és tűzoltószertár épült a község központjában. Igen jelentős társadalmi munkával járultak hozzá a község dolgozói a tisztán községfejlesztésből épült egészségügyi-művelődési központhoz.

*

Szendrőben a község könyvtárában rendezték meg Zsignár István képeinek kiállítását. A kiállításához mellékelt képzőművészeti irodalom sok kölcsönzőre, érdeklődőre talált.

*

A sátoraljaújhelyi járás csücskében, a Tisza partján, Révleányváron ez év tavaszán szép kis könyvtárat adtak át a lakosságnak. Ez a község eddig is híres volt kristálytiszta, csupavirág iskolájáról, most már a könyvtár is méltó külsőt kapott. A növekedő olvasótábor máris birtokba vette és terveket szövögetnek a későbbi nagybővítésről. Tudjuk, hogy a községi tanács eddig is sokat áldozott kultúrára, ezután sem fogja elhanyagolni. Eredményes munkát kívánunk a kultúra munkásainak!

Kölcsönzés a révleányvári községi könyvtárban.

Az edelényi járási könyvtár ifjúsági klubja Galgóczi Erzsébetet hívja meg az őszi folyamán. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója alkalmából élménybeszámolót kérnek az írónőtől, aki nemrég tért haza a Szovjetunióból.

*

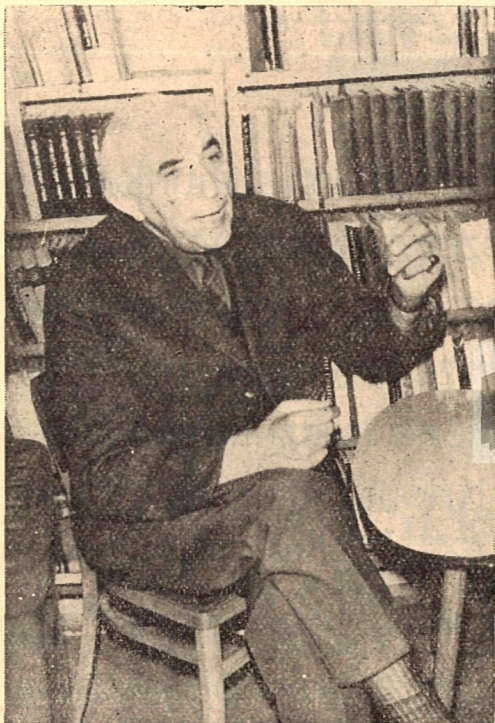
Március hónapban adták át az olvasóknak a miskolci járás egyik legszebb könyvtárát Bükkszentkeresz-

ten. A mintegy 70 négyzetméter alapterületű könyvtár esztétikailag is kellemes látványt nyújt a belépőknek. Csendes, meghitt sarkok, tisztaság, meleg, könyvek, folyóiratok fogadják a látogatót. Sok ilyen könyvtárat kívánunk a miskolci járásnak! A bükkszentkeresztieknek pedig még több jó könyvet! (Képét lásd a hátsó borítón.)

*

Abod község is új, korszerűsített könyvtárat kapott az elmúlt időben. J. Horváth László — a vidám, rajzos állattenyésztések írója volt az első vendége a könyvtárnak. A képen látható figyelemmel, érdeklődéssel hallgatták a község érdeklődői az előadást.

J. Horváth László előadását tartja.

J. Horváth László abodi hallgatói.

Felavatták augusztus 20-án Alsóvadászon az új művelődési otthont, melyben a könyvtár két helyiséget kapott.

*

A Hernád menti Kulturális Hónap egyik legsikerültebb rendezvénye az abaujvecseri parkban rendezett mezőgazdasági kiállítás volt. Ez alkalommal dr. Gaál László szakíró tartott előadást.

*

Szüts László, „A kormányzó úr medvéje” című mű szerzője, — mely az egykori Derenk község megszüntetésének történetét mondja el — az edelényi járás Perkupa községében tartott előadást művéről. Egyik képünkön a szerzőt mutatjuk be dedikálás közben, másik képünk a dedikálásra várókat mutatja be.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója alkalmából megyénk valamennyi könyvtárában könyvkiállítást rendeznek. A központi ünnepségek színhelyén is bemutatják az 50 év eredményeit összefoglaló könyveket és folyóiratokat.

*

Az őszi-téli időszakra készített népművelési programokban számos élménybeszámolóval találkozunk. Kiváló alkalmak nyílnak a könyvtárak előtt arra, hogy az élménybeszámolókon elhangzott témákhoz megfelelő irodalmat ajánljanak. Éljük ezzel a lehetőséggel!

Szomorú, elhanyagolt látványt nyújtanak azok a könyvtári táblák, melyeken a kölcsönzési idő nincs feltüntetve. Mi elhisszük, hogy a könyvtárba gyakran járók a kiírás megtekintése nélkül is tudják az időpontot, de ezek a táblák többek között azt a célt is szolgálják, hogy új olvasókat, leendő látogatókat tájékoztassanak.

Meg kell dicsérnünk az edelényi járást, mert ott látuk a legtöbb ízléses és az időpontokat is feltüntető könyvtári táblát.

KEDVES OLVASÓNK!

Folyóiratunk, mint eddig is, munkatársaink munkáját szeretné segíteni. Ahhoz viszont, hogy ez a lap mindig érdekes, izgalmas és korszerű legyen, munkatársaink segítségére is szükségünk van. Ezért arra kérjük minden olvasónkat, hogy időnként keresse meg a Borsodi Könyvtáros szerkesztőségét levélben, tájékoztassanak községük könyvtárának életéről, a kiemelkedő eseményekről. Fényképes híreket is örömmel fogadunk.

**Szerkesztőségünk címe: II. Rákóczi Ferenc
Könyvtár Miskolc, Szabadság tér 3. sz.**

**Várjuk írásaikat, híreiket és a fényképeket,
amelyeket előre is köszönünk!**

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

Irodalmi előadássorozat a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban az 1966|67-es évtárban

A sorozat hat előadói estből állott. A népköltészet-
től a mai magyar líráig a magyar költészet egyes
korszakait mutatta be, ezek a következők voltak:

1. A magyar népköltészet. Közreműködött: Jancsó Adrien.
2. A régi magyar költészetől Vörösmartyig. Közreműködött: Jancsó Adrien.
3. Arany, Petőfi, Tompa, Vajda költészete. Közreműködött: Jancsó Adrien.
4. „A Nyugat” költői. Közreműködött: Surányi Ibolya.
5. A két világháború közötti líra. Közreműködött: Szentpál Monika.

A záró előadóra az Ünnepi Könyvhét alkalmával került sor.

6. Benjámin László és Csanádi Imre költők részvételével. Közreműködött: Margittay Ági. Bevezetőt mondott Koczkás Sándor irodalomtörténész.

Cikkeink szerzői

DEÁK GÁBOR,

a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár helyettes igazgatója

GYÓRI ERZSÉBET,

a megyei tanács művelődésügyi osztályának munkatársa,

KÁDAS MIKLÓSNE,

a tarcali községi könyvtár vezetője,

KAZACSAY FERENCNE,

a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársa

KORDOS LÁSZLÓ,

a Miskolci Városi Könyvtár igazgatója

KUGLER REZSŐNE,

a mocsolyási községi könyvtáros

PÓCSI GUSZTÁV,

a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársa

URSZIN SÁNDOR,

az encsi gimnázium tanára, könyvtáros.

Gyermeksarok a bükk-szentkereszti községi könyvtárban.